

УДК 343.9

DOI: 10.33663/1563-3349-2025-98-253

С. О. ТИМОЩУК

ДОКАЗУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Проаналізовано проблемні аспекти доказування в кримінальних провадженнях щодо корупційних кримінальних правопорушень та інших кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності. Розглянуто проблеми застосування негласних слідчих (розшукових) дій у вказаних кримінальних провадженнях. Визначено, що, зважаючи на небезпеку корупційних кримінальних правопорушень, – слід посилювати можливості правоохоронних органів у вказаній сфері.

Ключові слова: кримінальне провадження, досудове розслідування, негласні слідчі (розшукові) дії, корупція, службові злочини.

Tymoshchuk Serhii. Proofing criminal offences in the sphere of official activities: certain problem issues and ways to solution them

The article analyzes the problematic aspects of proving in criminal proceedings regarding corruption criminal offenses and other criminal offenses in the sphere of official activities. The problems of using covert investigative (search) actions in the specified criminal proceedings are considered. It is determined that given the danger of corruption criminal offenses, it is necessary to strengthen the capabilities of law enforcement agencies in the specified area.

Key words: criminal proceedings, pre-trial investigation, covert investigative (search) actions, corruption, official crimes.

Актуальність теми. Актуальність теми статті визначається тією загрозою, що становить службова злочинність та корупція у сучасному демократичному суспільстві. Зокрема, вказана проблема є надто актуальною під час широкомасштабної війни з російськими військами, коли агресор в рази переважає Україну в ресурсах. Водночас саме в межах кримінального провадження правоохоронні органи повинні ефективно припиняти корупційні

кримінальні правопорушення та притягати винних до відповідальності. Насамперед це стосується процесуальних заходів у межах негласних слідчих розшукових дій (НСРД).

Постановка проблеми дослідження. Метою статті є визначення проблем у процесах доказування під час розслідування кримінальних правопорушень, а також судового розгляду відповідних кримінальних проваджень. Вказані проблеми в цілому негативно впливають на боротьбу зі службовою злочинністю та корупцією зокрема.

Виклад основного матеріалу. Законодавством України про кримінальну відповідальність, зокрема розділом XVII КК України «Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг», встановлено перелік кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності, правові критерії віднесення протиправних дій (бездіяльності) до таких кримінальних правопорушень та визначено види і межі покарання за їх вчинення [1].

Беззаперечним є той факт, що належне функціонування структур публічного та приватного сектора, а також органів місцевого самоврядування у сфері службової діяльності є фундаментом державної безпеки, як складової національної безпеки України. Натомість вихід такої службової діяльності за межі визначеного правового поля породжує зневіру суспільства у владних інститутах, призводить до занепаду моральних цінностей та руйнує сам державний устрій. Адже ще древньогрецький філософ Арістотель, досліджуючи у працях «Політика» та «Нікомахова етика» вплив зловживання владою на економічне та політичне життя у державі, вбачав у ньому важливий чинник, що здатний привести таку державу до виродження або ж загибелі [2, С. 11]. Тому недарма більшість кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності віднесено до категорії корупційних, тим самим підвищено їх суспільну небезпеку.

Міжнародна спільнота вже тривалий час відносить Україну до країн зі значним рівнем корупції. Зокрема, згідно з даними світового Індексу сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index – CPI) за 2021 рік Україна посіла 122 місце зі 180 країн у рейтингу CPI, отримавши 32 бали із 100 можливих; за 2022 рік – 116 місце з 33 балами; за 2023 рік – 104 місце з 36 балами; за 2024 рік – 105 місце з 35 балами [3].

Водночас погоджуємося з науковцями, які, попри відповідні рейтингові відомості, констатують, що така значна корумпованість державного апарату та органів місцевого самоврядування не знаходить відображення в офіційній статистичній характеристиці злочинності держави [4, с. 378-400]. Аналіз офіційної статистичної звітності про кримінальні правопорушення за 2021-2025 роки засвідчує, що питома вага виявлених кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності у загальній структурі злочинності є вкрай невеликою. Зокрема, відповідний показник коливається в районі 3 відсотків, за виключенням 2021 року, коли він склав 5,7 відсотка [5]. Ці статистичні показники, звісно ж, не корелюються з міжнародними моніторинговими даними і свідчать як про високий рівень латентності такої злочинності в Україні, так і про труднощі в документуванні правоохоронними органами даних злочинних проявів. Про такий стан справ може свідчити і те, що до суду з обвинувальними актами упродовж згаданого періоду направлялася фактично лише третина від виявлених кримінальних правопорушень цієї категорії, а значна кількість відповідних кримінальних проваджень (від 11 до 41 відсотка) закривалася за відсутності події чи складу кримінального правопорушення. Підтримуючи позицію щодо високого рівня латентності кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та досліджуючи криміналістичну характеристику таких кримінальних правопорушень, М.А. Погорецький слушно відзначив, що, готуючись до їх вчинення, особа заздалегідь планує заходи задля маскування протиправної діяльності [6, с. 63]. Поділяючи таку позицію, З.М. Топорецька у контексті досліджень з питань легалізації корупційних доходів з використанням грального бізнесу та лотерей зазначала, що «отримуючи корупційні доходи, особа зазвичай планує спосіб приховання цього факту і створення версії про легальне походження таких доходів» [7, с. 291-292].

Зупиняючись на проблемних аспектах процесуального фіксування злочинів у сфері службової діяльності, насамперед доцільно звернути увагу та криміналістичну характеристику особи правопорушника, яку вирізняє серед інших наявність службового статусу. Відповідне питання системно досліджувалося низкою науковців, які дійшли цілком обґрунтованого висновку, що суб'єктами кримінальних правопорушень цієї категорії переважно є високоінтелек-

туальні особи, здатні забезпечити кваліфіковану підготовку таких правопорушень. Їм притаманна як висока юридична обізнаність, так і обізнаність про можливості, методи та засоби правоохоронних органів. Такі суб'єкти наділені великим обсягом оперативних та владних повноважень, мають корумповані зв'язки в органах державної влади та місцевого самоврядування. Гальмівною силою на шляху документування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності продовжує бути непрозорість в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, незацікавленість керівників та колег суб'єкта кримінального правопорушення у сфері службової діяльності у виявленні такого правопорушення, приховування від правоохоронних органів значимої інформації та документів тощо [8, с. 41; 9, с. 79-80; 10, с. 81; 11, с. 78]. Необхідно звернути увагу і на ту обставину, що поширеними є випадки, коли такі особи дистанціюються від безпосередньо вчинення протиправних дій, залучаючи до цього посередників. Насамперед це стосується кримінальних правопорушень, пов'язаних із прийняттям пропозиції, обіцянки або одержанням службовою особою неправомірної вигоди. Крім того, глобалізація, сучасні технологічні та інформаційні зміни у суспільстві призвели до модернізації злочинності, насамперед у сфері службової діяльності. Суб'єкти таких кримінальних правопорушень активно використовують для їх вчинення та маскуванню протиправної діяльності досягнення науково-технічного прогресу. В правоохоронних органах інколи є лічені години, а то й хвилини задля їх виявлення та документування. Тому наразі, як ніколи, є актуальним питання надання правоохоронним органам достатнього та дієвого інструментарію для протидії злочинам у сфері службової діяльності, насамперед корупційного спрямування. Переконані, що таким інструментарієм є запроваджений КПК 2012 року інститут негласних слідчих (розшукових) дій (далі – НСРД) [12], який, незважаючи на новизну та новаторсько-прогресивний характер, все ж таки потребує значного та системного удосконалення.

Так, досліджуючи питання тактики проведення НСРД під час розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою, дослідники С.С. Чернявський, А.П. Запотоцький правильно акцентували увагу на тому, що вирішення кримінальних проваджень за ст. 368 КК України без

проведення НСРД у більшості випадків неможливо [13, с. 163]. Таку позицію науковців можна екстраполювати на низку інших кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності, зокрема передбачених ст. 368-3, 369, 369-2 КК України. Про неможливість документування окремих кримінальних правопорушень корупційного характеру без проведення НСРД цілком слушно вказував і А.В. Шевчишен, досліджуючи питання свідомого завищення правоохоронними органами кваліфікації таких правопорушень при внесенні відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань [14, С. 171]. Науковець О.М. Сало питання документування правоохоронними органами низки корупційних кримінальних правопорушень обґрунтовано вважав проблемним через неможливість проведення у відповідних кримінальних провадженнях НСРД, оскільки законодавцем окремі з цих правопорушень не віднесено до категорії тяжких та особливо тяжких, хоча вони завдають значної шкоди державним інтересам [15, с. 439-440]. Дослідник А.В. Шило, у свою чергу, наголошував на тому, що «...не позбавлена раціонального зерна і позиція науковців, які стверджують, що сучасний рівень комп'ютеризації суспільних відносин породжує нові форми злочинів, єдиним ефективним способом боротьби з якими є негласні методи досудового розслідування.» [16, с. 138].

Дійсно, переважна більшість НСРД, зокрема ті, що пов'язані із втручанням у приватне спілкування, проводяться виключно у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів [12]. Такий законодавчий підхід, насамперед мав за мету забезпечити міжнародні стандарти стосовно балансу між приватністю особи та інтересами суспільства і держави. Водночас, як слушно зауважує В.М. Тертишник, це законодавче обмеження лише здається слушним, однак воно не вирішує проблему щодо можливості проведення НСРД при документуванні більшості корупційних кримінальних правопорушень [17, с. 305].

Зокрема, корупційні кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності, передбачені ч. 1 ст. 368, ч. ч. 1, 2, 3 ст. 368-3, ч. 1 ст. 369, ч. ч. 1, 2 ст. 369-2 КК України, законодавцем віднесено до категорії нетяжких [1], що не дає можливості проведення у відповідних кримінальних провадженнях всього спектра НСРД, зокрема пов'язаних із втручанням у приватне спілкування, та викриття осіб, які їх вчиняють. Натомість дозволені для даної кате-

горії кримінальних правопорушень НСРД (здобуття відомостей з електронних інформаційних систем або її частини, доступ до яких не обмежується її власником, володільцем або утримувачем або не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту; установлення місцезнаходження радіообладнання (радіоелектронного засобу) не є дієвими та не забезпечать виконання завдань кримінального провадження стосовно викриття таких правопорушень та осіб, що їх вчинили.

Так, виходячи зі ст. 368 КК України у взаємозв'язку з приписами ст. 12 КК України [1], на цей час документувати факт прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою неправомірної вигоди (у разі відсутності кваліфікуючих ознак) шляхом проведення необхідного комплексу НСРД, насамперед аудіо-, відеоконтролю особи; зняття інформації з електронних комунікаційних мереж; зняття інформації з електронних інформаційних систем та контролю за вчиненням злочину, можливо у разі, якщо розмір предмета неправомірної вигоди перевищує 151400 грн. Водночас пропозиція обіцянки або одержання службовою особою неправомірної вигоди у розмірі 150000 грн. жодним чином не зменшує суспільну небезпеку самого кримінального правопорушення, проте не дає можливості його документувати шляхом проведення необхідних для цього НСРД, що само по собі є абсурдним і не забезпечує виконання зазначених вище конституційних засад та завдань кримінального процесуального закону.

Припускаємо, що, надаючи можливість проведення переважної більшості НСРД у кримінальних провадженнях щодо тяжкого або особливо тяжкого кримінального правопорушення, законодавець керувався міжнародно-правовими актами щодо забезпечення прав і свобод особи прецедентною практикою Європейського суду з прав людини щодо тлумачення застосованих у Європейській конвенції понять та окреслення сфери суспільних відносин, на яку поширюються передбачені нею гарантії, а також враховував регламентацію спеціальних слідчих дій у кримінальному процесуальному законі окремих країн європейської спільноти.

Зокрема, згідно з Розділом II Рекомендацій № Rec (2005) 10 від 20.04.2005 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Про «особливі методи розслідування» тяжких злочинів, у тому числі терористичних актів», країнам європейської спільноти про-

понувалося застосовувати такі особливі методи розслідування лише у разі, якщо готується, підготовлено або вчинено тяжкий злочин [18].

Проте підходи до визначення поняття «тяжкий злочин» у законодавствах низки країн Європи значно різняться у порівнянні із законодавством України. Дійсно, в окремих правових системах, зокрема Грузії [19], Чеської Республіки [20], Республіки Молдова [21], під тяжким кримінальним правопорушенням розуміються злочини, за вчинення яких встановлено відповідальність у виді позбавленні волі на строк понад 5 років. Проте системний аналіз положень ст. 7 КК Республіки Польщі свідчить, що до категорії тяжких кримінальних правопорушень законодавець відносить заборонене діяння, за яке передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк не менше 3 років або більш суворе покарання [22]. В законодавстві про кримінальну відповідальність Угорської Республіки до цих кримінальних правопорушень віднесено ті, за які передбачено покарання у виді позбавлення волі на строк понад 2 роки [23]. А законодавцем Грецької Республіки за приписами ст. 18 Кримінального кодексу до тяжких віднесено злочини, що караються довічним або тимчасовим ув'язненням [24]. Тобто тотожний за назвою правовий термін «тяжке кримінальне правопорушення» має різне смислове навантаження в українській правовій системі та правових системах багатьох європейських країн. Крім того, кримінальне законодавство окремих країн, зокрема Австрійської Республіки та Федеративної Республіки Німеччини та інших, взагалі не містить звичної в нашому розумінні класифікації кримінальних правопорушень та визначення «тяжкого кримінального правопорушення». Зокрема, відповідно до § 17 КК Австрійської Республіки кримінальні правопорушення розділено на злочини, тобто умисні діяння, що караються довічним позбавленням волі або позбавленням волі на строк понад три роки та проступки (всі інші кримінальні діяння) [25]. Аналогічний поділ кримінальних правопорушень визначено і §12 КК Федеративної Республіки Німеччини, яким до злочинів вже віднесено протиправні діяння, що караються позбавленням волі мінімум на один рік чи більше [26].

Необхідно наголосити на тому, що правове регламентування проведення негласних методів розслідування у низці європейських країн відрізняється від такого регламентування у кримінальному

процесуальному законі України. Так, виходячи з класифікації кримінальних правопорушень, наведених у ст. 7 КК Латвійської Республіки [27], кримінальне процесуальне законодавство цієї країни не містить обмежень щодо застосування спеціальних слідчих дій, у тому числі пов'язаних із втручанням у приватність, за ступенем тяжкості злочину. Зокрема, за приписами ч. 3 ст. 210 КПК Латвійської Республіки [28] такі слідчі дії дозволено проводити при розслідуванні як особливо тяжких і тяжких, так і менш тяжких злочинів, за які, у випадку вчинення їх умисно, передбачено покарання у виді позбавленні волі від 3 місяців до 3 років. Такі положення містить і кримінальний процесуальний Литовської Республіки [29]. У правових системах інших країн, зокрема, Республіки Польща, кримінальним процесуальним законодавством визначається чіткий перелік кримінальних правопорушень, у яких дозволяється проведення негласних слідчих дій, без орієнтування на міру покарання. До речі, до таких за приписами § 3 ст. 237 КПК Республіки Польщі віднесені злочини, що пов'язані із хабарництвом та зловживанням впливом [30], за вчинення яких, зокрема, за прийняття обіцянки чи одержання матеріальної чи особистої вигоди згідно з § 2 ст. 228 КК передбачено навіть покарання у виді штрафу [22].

Стосовно теми нашого дослідження показовим та досить цікавим з точки зору можливої імплементації в правову систему України видається і кримінальне процесуальне законодавство Федеративної Республіки Німеччини, де вичерпний перелік злочинів, для документування яких допускається проведення спеціальних слідчих дій, визначено у певній статті КПК, якою регламентовано проведення відповідної слідчої дії. Телекомунікаційний моніторинг, зокрема, проводиться у тяжких злочинах, що визначені законодавцем такими саме для проведення цієї спеціальної слідчої дії згідно з приписами ч. 2 § 100а КПК ФРН [31]. До речі, таку слідчу дію можливо проводити при документуванні хабарництва виборних посадових осіб за § 108e КК ФРН, яка передбачає мінімальне покарання від шести місяців позбавлення волі, та хабарництва осіб у зв'язку з виконанням ними обов'язків державної служби за § 332 КК ФРН, санкцією якої передбачено покарання у виді штрафу [26]. Відповідно до положень § 100с КПК ФРН проведення акустичного моніторингу житлових приміщень дозволено в особливо тяжких

злочинах, перелік яких визначено у ч. 2 § 100b цього кодексу [31]. До таких віднесено і злочини, визначені § 335 КК ФРН, а саме: пов'язані із вчиненням хабарництва з кваліфікуючими ознаками, за які передбачено покарання у виді позбавлення волі від одного року [26].

Висновки. Виходячи з проведеного нами дослідження, видається цілком слушною позиція тих науковців, які пропонують переглянути модель правового регулювання НСРД та розширити межі їх застосування поза тяжкими та особливо тяжкими кримінальними правопорушеннями.

Зважаючи на викладене, вважаємо виправданим внесення змін до ст. 246 КПК України з метою надання можливості проведення НСРД у корупційних кримінальних правопорушеннях, що визначені в примітці до ст. 45 КК України, незалежно від ступеня їх тяжкості.

Задля мінімізації можливих зловживань з боку правоохоронних органів також пропонуємо, щоб рішення як про проведення НСРД у таких кримінальних правопорушеннях, які законом України про кримінальну відповідальність не віднесено до категорії тяжких та особливо тяжких, так і про ініціювання відповідного питання перед слідчим суддею приймав особисто прокурор, який є тією центральною фігурою, що виступає гарантом дотримання законності і верховенства права у кримінальному провадженні. Адже саме на прокурора покладено процесуальний обов'язок забезпечити не лише ефективність розслідування, а й справедливий баланс між виконанням завдань кримінального провадження та дотриманням фундаментальних прав і свобод особи.

1. Кримінальний кодекс України. Сторінка «Законодавство України» офіційного веб-порталу Верховної Ради України – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>. 2. Арістотель. Політика / пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. Київ: Основи, 2000. 239 с. 3. Сприйняття корупції. Transparency International Ukraine. URL: https://ti-ukraine.org/ti_format/doslidzhennya/cpi/ 4. Сучасне кримінальне право України: наукові нариси: монографія / авт. кол.; за ред. Н. А. Мирошніченко, Є. Л. Стрельцов. Одеса, 2017. 488 с. 5. Статистка. *Офіційний сайт Офісу Генерального прокурора*. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/statistika> 6. Розслідування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності: навч. посібн. / за ред. проф. М. А. Погорецького. Київ: Алерта, 2025. 376 с. 7. Топорецька З.М.

Легалізація корупційних доходів з використанням грального бізнесу та лотерей. *Реалізація державної антикорупційної політики в міжнародному вимірі: Матер. VII міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 8–9 грудня 2022 року)*. Київ: НАВС, 2022. С. 291-296. **8.** Ушканенко Е.О. Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання суддями неправомірної вигоди: дис. ... канд. юрид. н. / Дніпровський державний університет внутрішніх справ. Київ, 2024. 273 с. **9.** Ромців О.І. Особливості подолання протидії під час розслідування злочинів у сфері службової діяльності: дис. ... канд. юрид. н. / Національний університет «Львівська політехніка». Львів, 2016. 226 с. **10.** Слуцька Т.І. Кримінальна відповідальність за перевищення влади та службових повноважень: дис. ... канд. юрид. н. / Київський національний університет внутрішніх справ України. Київ, 2010. 232 с. **11.** Бондаренко Д. А. Розслідування зловживань владою або службовим становищем та перевищень влади або службових повноважень (криміналістична характеристика та початковий етап розслідування): дис. ... канд. юрид. н. / ЗЮІ Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. Запоріжжя, 2008. 237 с. **12.** Кримінальний процесуальний кодекс України Сторінка «Законодавство України» офіційного веб-порталу Верховної Ради України – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> **13.** Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: навч. посіб. / С.С. Чернявський, В.Г. Дрозд, А.П. Запотоцький, Ю.М. Чорноус, Л.В. Гаврилюк та ін. Київ: 7БЦ, 2023. 252 с. **14.** Шевчишен А.В. Доказування стороною обвинувачення у досудовому розслідуванні корупційних злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: теорія і практика: монографія. Київ: Алерта, 2019. 536 с. **15.** Сало О. М. Правова регламентація проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. Сер. Юридична. 2013. Вип. 4. С. 436-446.; **16.** Шилю А.В. Тяжкість злочину як чинник, що лімітує можливість проведення негласних слідчих (розшукових) дій та допустимість отриманих доказів. *National Law Journal: Theory and Practice*. 2018. С. 137-141. **17.** Протидія white-collar crime (інтегративний аналіз, коментар законодавства та пошук шляхів його удосконалення). / В.М. Тертишник, Д.В. Каменський, О.Г. Кошовий, М.В. Корнієнко, О.І. Тертишник, В.В. Ченцов; за заг. ред. В.М. Тертишника. Київ: Алерта, 2021. 346 с. **18.** Рекомендація № Rec (2005) 10 від 20.04.2005 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам «Про «особливі методи розслідування» тяжких злочинів, у тому числі терористичних актів». *Zakon online* – URL: https://zakononline.ua/documents/show/260347__260412 **19.** საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი – URL: : <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/16426?publication=283> **20.** Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. - URL: <https://www.kurzy.cz/zakony/40-2009-trestni-zakonik/> **21.** Codul penal al Republicii Moldova - URL: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121991&lang=ro **22.** Kodeks karny - URL :

sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf
23. 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről - URL: <https://njt.hu/jogszabaly/2012-100-00-00.74>) 24. Ποινικού Κώδικα URL: https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-10/95a_2019.1562578811253.pdf
25. Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Strafgesetzbuch, Fassung vom 21.08.2025 –URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296>
26. Strafgesetzbuch. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/>
27. Krimināllikums. URL: <https://likumi.lv/ta/id/88966-kriminallikums>);
28. Kriminālprocesa likums URL: <https://likumi.lv/ta/id/107820-kriminalprocesa-likums>
29. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas - URL: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.163482/asr?positionInSearchResults=18&searchModelUID=ε04a3efe-6665-4c18-af6e-ab04cd2f0db9>
30. Kodeks postępowania karnego. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970890555/U/D19970555Lj.pdf>
31. Strafprozeßordnung // режим доступу : <https://dejure.org/gesetze/StPO/100a.html>

References

1. Kryminalnyi kodeks Ukrainy. Storinka «Zakonodavstvo Ukrainy» ofitsiinoho veb-portalu Verkhovnoi Rady Ukrainy – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> 2. Aristotel. Polityka / Per. z davnokr. ta peredm. O. Kysliuka. Kyiv: Osnovy, 2000. 239 s.3. Spryniattia koruptsii. Transparency International Ukraine. URL: https://ti-ukraine.org/ti_format/doslidzhennya/cpi/ 4. Suchasne kryminalne pravo Ukrainy: naukovі narysy: monohrafiia / avt. kol.; za red. N. A. Myroshnychenko, Ye. L. Streltsov. Odesa, 2017. — 488 s.5. Statystyka. *Ofitsiynyi sait Ofisu Heneralnoho prokurora*. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/statistika> 6. Rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen u sferi sluzhbovoi diialnosti: navch. posibn. / za red. prof. M. A. Pohoretskoho. Kyiv: Alerta, 2025. 376 s. 7. Toporetska Z. M. Lehelizatsiia koruptsiinykh dokhodiv z vykorystanniam hrалноho biznesu ta loterii. *Realizatsiia derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky v mizhnarodnomu vymiri: Materialy VII mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Kyiv, 8–9 hrudnia 2022 roku)*. Kyiv: NAVS, 2022. S. 291–296; 8. Ushkanenko E.O. Rozsliduvannia pryiniattia propozyztsii, obitsianky abo oderzhannia suddiamy nepravomirnoi vyhody: dys. ... kand. yuryd. n. / Dniprovskiy derzhavnyi universytet vnutrishnykh sprav. Kyiv, 2024. 273 s. 9. Romtsiv O.I. Osoblyvosti podolannia protydii pid chas rozsliduvannia zlochyniv u sferi sluzhbovoi diialnosti : dys. ... kand. yuryd. n. / Natsionalnyi universytet «Lvivska politekhnika». Lviv, 2016. 226 s. 10. Slutska T.I. Kryminalna vidpovidalnist za perevyschennia vlady ta sluzhbovykh povnovazhen: dys. ... kand. yuryd. n. / Kyivskiy natsionalnyi universytet vnutrishnykh sprav Ukrainy. Kyiv, 2010. 232 s. 11. Bondarenko D. A. Rozsliduvannia zlovzhyvan vladoiu abo sluzhbovym stanovyshchem ta perevyschchen vlady abo sluzhbovykh povnovazhen (kryminalistychna kharakterystyka ta pochatkovyi etap rozsliduvannia): dys. ...kand. yuryd. n. /

ZIuI Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. Zaporizhzhia, 2008. 237 s. **12.** Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy Storinka «Zakonodavstvo Ukrainy» ofitsiinoho veb-portalu Verkhovnoi Rady Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

13. Rozsliduvannia pryiniattia propozytzii, obitsianky abo oderzhannia nepravomirnoi vyhody sluzhbovoiu osoboioi : navchalnyi posibnyk / S.S. Cherniavskiy, V.H. Drozd, A.P. Zapototskyi, Yu.M. Chornous, L.V. Havryliuk ta in. Kyiv: 7BTs, 2023. 252 s. **14.** Shevchyshen A.V. Dokazuvannia stonoiu obvynuvachennia u dosudovomu rozsliduvanni koruptsiinykh zlochyniv u sferi sluzhbovoi diialnosti ta profesiinoi diialnosti, poviazanoi z nadanniam publicznykh posluh: teoriia i praktyka: monohrafiia Kyiv: Alerta, 2019. 536 s. **15.** Salo O. M. Pravova rehlamentatsiia provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*. Ser. yurydychna. 2013. Vyp. 4. S. 436-446. **16.** Shylo A.V. Tiazhkist zlochynu yak chynnyk, shcho limituie mozhlyvosti provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii ta dopustymist otrymanykh dokaziv. *National Law Journal: Theory and Practice*. 2018. S. 137-141. **17.** Protydiia white-collar crime (intehratyvnyi analiz, komentar zakonodavstva ta poshuk shliakhiv yoho udoskonalennia). / V.M. Tertyshnyk, D.V. Kamenskyi, O.H. Koshovyi, M.V. Korniienko, O.I. Tertyshnyk, V.V. Chentsov; za zah. red. V.M. Tertyshnyka. Kyiv : Alerta, 2021. 346 s. **18.** Rekomendatsiia № Rec (2005) 10 vid 20.04.2005 Komitetu Ministriv Rady Yevropy derzhavam-chlenam «Pro «osoblyvi metody rozsliduvannia» tiazhkykh zlochyniv, u tomu chysli terorystychnykh aktiv». *Zakon online* - URL: https://zakononline.ua/documents/show/260347__260412 **19.** საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსი - URL: : <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/16426?publication=283> **20.** Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. - URL: <https://www.kurzy.cz/zakony/40-2009-trestni-zakonik/> **21.** Codul penal al Republicii Moldova - URL: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=121991&lang=ro **22.** Kodeks karny - URL : <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf> **23.** 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről - URL: <https://njt.hu/jogszabaly/2012-100-00-00.74> **24.** Ποινικός Κώδικας - URL: https://www.elinyae.gr/sites/default/files/2019-10/95a_2019.1562578811253.pdf **25.** Bundesrecht konsolidiert: Gesamte Rechtsvorschrift für Strafgesetzbuch, Fassung vom 21.08.2025 URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002296> **26.** Strafgesetzbuch - URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/stgb/> **27.** Krimināllikums - URL: <https://likumi.lv/ta/id/88966-kriminallikums> **28.** Kriminālprocesa likums - URL: <https://likumi.lv/ta/id/107820-kriminalprocesa-likums> **29.** Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas - URL: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.163482/asr?positionInSearchResults=18&searchModelUUID=e04a3efe-6665-4c18-af6e-ab04cd2f0db9> **30.** Kodeks postępowania karnego - URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/>

WDU19970890555/U/D19970555Lj.pdf 31. Strafprozeßordnung // rezhym dostupu : <https://dejure.org/gesetze/StPO/100a.html>

Tymoshchuk Serhii. Proofing criminal offences in the sphere of official activities: certain problem issues and ways to solution them

The author analyzes the features of evidence in criminal proceedings related to corruption-related criminal offenses and other crimes in the field of official activity. It is stated that the high level of latency of these crimes is due to the fact that their subjects take active measures to conceal the specified offenses.

Therefore, such means of evidence as covert investigative (search) actions, in particular audio and video surveillance of a person; removal of information from electronic communication networks; removal of information from electronic information systems and control over the commission of a crime, are of particular importance. At the same time, these measures can be applied only to serious and especially serious crimes, which creates significant problems for the investigation of corruption offenses.

At the same time, it is stated that corruption has a high level of public danger regardless of the severity of criminal offenses. In particular, it is in the processes of proving the subject of a criminal offense or the amount of illegal gain that covert investigative (search) actions are of particular importance.

In view of the above, the author considers it justified to amend Art. 246 of the Criminal Procedure Code of Ukraine in order to provide for the possibility of conducting covert investigative (search) actions in corruption criminal offenses, which are defined in the note to Art. 45 of the Criminal Code of Ukraine, regardless of their severity.

In order to minimize possible abuses by law enforcement agencies, we also propose that the decision on conducting an NCD in such criminal offenses that are not classified as serious and especially serious by the Law of Ukraine on Criminal Liability, as well as on initiating a relevant issue before an investigating judge, be made personally by the prosecutor, who is the central figure who acts as the guarantor of compliance with the law and the rule of law in criminal proceedings

Key words: criminal proceedings, pre-trial investigation, covert investigative (search) actions, corruption, official crimes.